

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022-09-27 Nr. TTP-11

Vilnius

Posėdis įvyko 2022-09-27.

Posėdžio pirmininkė Aurelija Gabrielė Maldutytė.

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė.

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Alminas Mačiulis – Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Aušra Gratulevičienė – Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja, Vytautas Šilinskas – socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vedėja, Audronė Miknevičienė – Finansų ministerijos Finansų politikos departamento vyresn. patarėja, Titas Budreika – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešosios politikos sprendimų ir duomenų analizės grupės vadovas, Inga Burlėgienė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo aplinkos departamento Verslo politikos skyriaus vedėja.

Profesinių sąjungų atstovai: Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Artūras Černiauskas – Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Irena Petraitiene – Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė, Arvydas Dambrauskas – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos pirmininkas, Saulius Džiautas – Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas.

Darbdavių organizacijų atstovai: Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento vyr. ekspertė, Rūta Skyrienė – asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Emilis Ruželė – asociacijos „Investors’ Forum“ politikos ir korporatyvinių reikalų vadovas, Artūras Telmentas – Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos LINAVA prezidiumo narys, Sigitas Gailiūnas – Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų prezidentas, Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas, Ineta Rizgelė – Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė, Aušra Žliobaitė – Žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja, Giedrė Ražinskienė – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos generalinė direktorė.

Kiti asmenys: Irena Segalovičienė – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja, Vaida Budzevičienė – Respublikos Prezidento patarėja, Ieva Kuodienė – Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto biuro patarėja, Gediminas Rainys – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos patarėjas ekonomikos klausimais, Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja-teisininkė, Jelena Polijančuk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyresnioji patarėja, Agnė Nakčerienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyriausioji specialistė, Jurgita Vitkauskienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Evelina Šilinytė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos teisininkė, Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinen – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos viešųjų ryšių specialistė, Bronius Bučelis – Lietuvos kelių ir autotransporto darbuotojų profesinių sąjungų federacijos pirmininkas, Kornelija Mykolaitytė – žurnalistė, Vaida Kalinkaitė-Matuliauskienė –

LRT.lt portalo verslo aktualijų žurnalistė, Erika Alonderytė – BNS Verslo naujienų skyriaus redaktorė, Leonardas Marcinkevičius – ELTA žurnalistas.

Darbotvarkė.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607) (*po 2022 m. rugsėjo 13 d. neeilinio Trišalės tarybos posėdžio*).

2. Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projekto.

3. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 188 straipsnio papildymo, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio papildymo projektų.

4. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

5. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos pirmininko rinkimai. Profesinių sąjungų pusė.

6. Papildomas klausimas: „Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompromiso dėl MMA pristatymas“.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Aurelija Maldutytė paklausė, ar yra kvorumas ir ar yra pasiūlymų dėl šios dienos posėdžio darbotvarkės.

Valda Pranckuvienė informavo, kad kvorumas yra.

Vytautas Šilinskas informavo, kad posėdžio pabaigoje papildomu klausimu nori Trišalės tarybos nariams pristatyti Vyriausybės kompromisą dėl MMA dydžio bei paaiškinti, kodėl buvo priimtas toks sprendimas.

Aurelija Maldutytė patvirtino, kad buvo gautas prašymas dėl papildomo klausimo „Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompromiso dėl MMA pristatymas“ įtraukimo į posėdžio darbotvarkę. Pirmininkė pasiūlė šį klausimą įtraukti į posėdžio darbotvarkę ir jį svarstyti po trečiojo darbotvarkės klausimo. Paklausė ar yra prieštaraujančių Tarybos narių.

Trišalės tarybos nariai neprieštaravo.

NUTARTA. Patvirtinti 2022 m. rugsėjo 27 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę su papildomu klausimu „Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompromiso dėl MMA pristatymas“, jį svarstant po trečiojo klausimo.

1. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607) (*po 2022 m. rugsėjo 13 d. neeilinio Trišalės tarybos posėdžio*).

Aurelija Maldutytė paklausė darbdavių ir profesinių sąjungų dėl galutinės formuluotės.

Ineta Rizgelė informavo, kad profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų atstovai dar nori truputį paprašyti laiko, nes bendras matymas yra, tačiau liko diskusijų dėl formuluočių. Paprašė galutinį sprendimą priimti kito posėdžio metu.

Ričardas Sartatavičius papildė sakydamas, kad, remiantis profesinių sąjungų siūlymu, yra paruošta formuluotė, tačiau dar liko sutarti dėl kelių niuansų.

Aurelija Maldutytė pasisakė, kad nereikėtų skubėti, o geriau surasti tinkamą formuluotę.

Artūras Černiauskas pritarė, kad yra dėliojama formuluotė, ieškoma bendrų sprendimų.

Aurelija Maldutytė apibendrino, kad klausimas nukeliamas į kito posėdžio darbotvarkę su galutinės formuluotės pristatymu.

NUTARTA. Klausimą „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607)“ perkelti į kitą artimiausią Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį.

2. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projekto.

Jurgita Vitkauskienė pristatė skaidres „Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo“ projekto pristatymas LR TT“ (*skaidrės pridėdamos*). Ji informavo apie esamą ES reglamentavimą, taip pat apie Lietuvos Respublikos teisės aktų keitimą įgyvendinant direktyvą. Nurodė, kad įstatymo projektas 2022 m. birželio mėn. buvo pateiktas derinti Trišalės tarybos darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijoms, o taip pat suinteresuotoms ministerijoms. Atkreipė dėmesį, kad pastabos buvo gautos tik iš Teisingumo ministerijos. Kalbėjo, kad šiuo metu galiojančioje įstatymo redakcijoje darbuotojų dalyvavimo prielaidos nustatytos tik po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių *jungimosi*, o įstatymo pakeitimu siekiama nustatyti ir darbuotojų dalyvavimo prielaidas po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių *skaidymo* ir *pertvarkymo*. Taip pat pristatė keičiamas nuostatas, kurios bus taikomos bendrovių skaidymo ir pertvarkymo atvejais.

Kristina Krupavičienė padėkojo už pristatymą ir klausė dėl projekto II skyriaus 8 str. 2 d., kurioje pateikiama nuoroda į Darbo kodekso 168 str., kai sutikimą atleisti darbuotojo atstovą duoda Valstybinė darbo inspekcija. Ji pabrėžė, kad tokio sutikimo formaliai kreipiamasi į VDI ir ji tokį sutikimą išduoda. Tačiau tai, pasak jos, problemos nesprendžia.

Jurgita Vitkauskienė nurodė, kad, jei yra problema, tai yra Darbo kodekso 168 str. problema. O šiame įstatymo projekte DK straipsnis ne perrašomas, o duodama nuoroda į Darbo kodekso straipsnį. Pakeitus DK 168 str. ir šiame projekte nuostata taip pat atitinkamai pasikeis.

NUTARTA. Išklaudyta informacija dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projekto.

3. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 188 straipsnio papildymo, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio papildymo projektu.

Tomas Griškevičius informavo, kad profesinė sąjunga „Solidarumas“ siūlo Darbo kodekso 188 str. papildyti 10 dalimi ir ją išdėstyti taip: „**Kolektyvinės derybos laikomos neįvykusiomis, kai kolektyvinės derybos trunka ilgiau nei šešis kalendorinius mėnesius ir nepasirašoma kolektyvinė sutartis. Kai derybos trunka ilgiau nei šešerius kalendorinius mėnesius ir nepasirašoma kolektyvinė sutartis, surašomas, atsisakymo pasirašyti kolektyvinę sutartį be svarbių priežasčių, protokolas**“. Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnį papildyti terminu „kolektyvinė sutartis“: „Darbo įstatymų, darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų, **kolektyvinės sutarties pažeidimas**“ bei pristatė šio pasiūlymo tikslą.

Andrius Romanovskis kalbėjo, kad, jei kolektyvinė sutartis nepasirašoma, vadinasi viena iš šalių nemato naudos, nėra interesų patenkinimo, nes, kolektyvinės derybos susijusios su naudos atsiradimu abiem pusėms. Akcentavo, kad šis LPS „Solidarumas“ pasiūlymas yra siūlymas bausti už kolektyvinės sutarties nepasirašymą. Sakė esantis nustebęs dėl tokio pasiūlymo ir pabrėžė, kad negalima sutikti su tokiu požiūriu į kolektyvines derybas, kolektyvines sutartis.

Ričardas Sartatavičius nurodė, kad tikslas yra geras, t. y. skatinti kolektyvinių sutarčių pasirašymą, bet pasiūlymas prieštarauja demokratiniams principams. Nurodė, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija taip pat nesutinka su tokiu projekto pasiūlymu. Darbdaviui nelieka galimybės nesudaryti kolektyvinių sutarčių esant svarioms priežastims, taip pat kalbėjo, kad pasiūlymuose pasigendama logikos, išvardino esminius trūkumus. Apibendrinamas akcentavo, kad kolektyvinės derybos ir kolektyvinės sutartys yra šalių susitarimo, o ne prievartos ir šantažo rezultatas, o jei nesutariama, darbuotojų interesus gina Darbo kodeksas.

Vytautas Šilinskas nurodė, kad profesinės sąjungos labai gerai identifiko problemą, bet pasiūlytas sprendimas nėra geras, nes negalima versti pasirašyti sutarčių, tai yra neteisingas ir

neteisėtas veiksmas. Kalbėjo, kad pozityvas motyvuoja labiau nei negatyvas. Siūlė išsigryninti problemą: ar darbdaviai neturi paskatų pasirašyti kolektyvinę sutartį, ar tiesiog yra gaišinamas laikas ir derybos pradėdamos neturint tikslo pasirašyti kolektyvinės sutarties. Palaikytų siūlymą, kad reikia kalbėti apie paskatas darbdaviams. Nurodė, kad, jei derybos yra vilkinamos, Civilinio kodekso 6.163 str. yra numatyta sankcijų galimybė, tik atkreipė dėmesį, kad labai sudėtinga tai įrodyti.

Tomas Griškevičius atkreipė dėmesį, kad projekte nėra žodžio „prievarta“. Pabrėžė, kad kalbama apie atvejus, kai kolektyvinės derybos baigtos, bet darbdavys be svarbių priežasčių nepasirašo kolektyvinės sutarties, paminėjo konkrečių įmonių pavadinimus.

Kristina Krupavičienė padėkojo darbdaviams už reakciją ir Vytautui Šilinskui už mediaciją. Siūlė ieškoti ir rasti tinkamų sprendimų, kaip spręsti problemą ar Darbo santykių komisijoje, ar darbdavių ir profesinių sąjungų dvišaliame susitikime. Pritarė, kad per prievartą pasirašyti nieko negalima priversti, bet norima paskatinti socialinį dialogą. Kalbėjo apie pasiūlymą dėl Viešųjų pirkimų įstatymo keitimo, kai viena iš sąlygų dalyvauti viešajame pirkime būtų įmonėje pasirašyta kolektyvinė sutartis.

Arvydas Dambrauskas kalbėjo, kad, vadovaujantis Darbo kodeksu, draudžiama vilkinti kolektyvines derybas, jos turi būti vedamos sąžiningai. Jei taip nėra, turi būti numatytos sankcijos už įstatymo nevykdymą.

Andrius Romanovskis atkreipė dėmesį, kad iš kolektyvinių sutarčių naudos turi tik darbuotojai, bet ne darbdaviai. Siūlė pagalvoti ir paruošti pasiūlymus, naudų sąrašą, kokie dalykai galėtų būti siūlytini darbdaviams.

Ričardas Sartatavičius papildė sakydamas, kad tikslas yra geras, bet priemonės – blogos. Kalbėjo, kad gal profesinės sąjungos galėtų labiau išgryninti siūlymus, dėl kurių būtų galima toliau diskutuoti.

Sigitas Gailiūnas nurodė, kad yra daug mažų įmonių, kurios negalvoja apie kolektyvinių sutarčių sudarymą. Kalbant apie galimą siūlomą kriterijų dėl viešųjų pirkimų ir kolektyvinių sutarčių, dalis įmonių iš viešųjų pirkimų būtų eliminuojama. Pabrėžė, kad kolektyvinės sutartys yra laisvanoriškas dalykas, negalima priversti jų sudarinėti. Taip pat pritarė pozicijai, kad darbdaviams turėtų būti paskatos sudarinėti kolektyvines sutartis. Atkreipė dėmesį, kad yra ne tik įmonių pelnai, bet ir nuostoliai. Siūlė į kolektyvines sutartis įtraukti nuostatas, kurios galiotų esant sunkiai įmonės padėčiai, t. y. darbuotojams sąlygos būtų bloginamos. Kvietė profesines sąjungas nebijoti būti nepopuliariems.

Kristina Krupavičienė atkreipė dėmesį, kad darbdaviai patys turėtų pasakyti, kokių paskatų jie norėtų. Taip pat informavo apie spalio 7 d. LPS „Solidarumas“ rengiamą mitingą. Kalbėjo apie socialinio dialogo poreikį, nurodydama blogą jo pavyzdį apie Lietuvos banko pasiūlymus dėl MMA dydžių.

Arvydas Dambrauskas kalbėjo, kad kolektyvinė sutartis yra socialinės partnerystės įteisinimas ir ne vienos pusės naudos siekimas, bet interesų derinimas ir kompromisų paieška.

Dalia Jakutavičė pasidžiaugė labai gera diskusija ir pasiūlė/pakvietė arba sudaryti bendrą darbo grupę, arba, sakė, galbūt Socialinės apsaugos ir darbo ministerija galėtų imtis lyderystės ir sukviesti socialinius partnerius į susitikimą bei paieškoti dalykų, dėl kurių atsirastų noras tartis tiek įmonės, tiek ir šakos lygiu.

Aurelija Maldutytė papildė sakydama, kad taip pat laukiama Darbo grupės dėl sisteminių pokyčių socialinių garantijų srityje pirmojo posėdžio.

Artūras Černiauskas pritarė, kad problema yra opi. Kalbėjo, kad galima susitarti per šakos kolektyvinę sutartį. Verslas turėtų pasakyti, dėl ko norėtų tarti su darbuotojų atstovais. Pateikė konkretų pavyzdį apie kreipimąsi į darbdavius, prašant anketoje nurodyti, kas galėtų juos paskatinti sudarinėti kolektyvines sutartis ir apie negautą nei vieną atsakymą. Kalbėjo apie mokestines lengvatas.

Aurelija Maldutytė apibendrina, kad išsakius šalių nuomones, sutariama, jog LPS „Solidarumas“ siūlomų pakeitimų daugiau nesvarstyti, o ieškoti kitų būdų ir pasiūlymų dėl socialinio dialogo skatinimo.

NUTARTA. Po diskusijų fiksuoti, kad:

1. Klausimo dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 188 straipsnio papildymo, Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio papildymo projektų Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje daugiau nesvarstyti.

2. Socialiniams partneriams toliau kartu ieškoti variantų ir pasiūlymų dėl kolektyvinių sutarčių sudarymo ir socialinio dialogo skatinimo.

4. SVARSTYTA. Papildomas klausimas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompromiso dėl MMA pristatymas.

Vytautas Šilinskas pristatė skaidres „MMA faktai ir mitai“ (*skaidrės pridedamos*). Informavo, kad Vyriausybė 2023 m. siūlo kompromisinį variantą dėl MMA: MMA didinti iki 840 Eur ir iki 625 Eur didinti NPD. Pabrėžė, kad pagrindinė priežastis, dėl kurios Vyriausybė nesiūlo tiek didinti MMA, kiek pasiūlė Lietuvos bankas, apskaičiavęs pagal formulę, yra didelis neapibrėžtumas.

Aurelija Maldutytė atkreipė dėmesį, kad dar labiau didinama riba tarp MMA ir NPD dydžių ir teiravosi, ar 2017 m. įtvirtinto siekio NPD artinti prie MMA yra nepaisoma.

Vytautas Šilinskas atsakė, kad tikslui pritariama ir manoma, kad jo yra laikomasi, nes MMA didinama 15 proc., o NPD didinama dar daugiau – 15,7 proc. Tačiau pabrėžė, kad biudžetas iš niekur neatsiranda ir niekur nedingsta. Nurodė, kad jeigu būtų dar labiau padidintas NPD, į biudžetą būtų surenkama mažiau lėšų, todėl reiktų kito mokesčio, kurio lėšos papildytų biudžetą, o tokio mokesčio šiuo metu nėra. Sakė palaikantis darbdavių siūlymą, kaip fiskališkai neutraliai pakeist NPD ar padengti iš kitų lėšų. Vyriausybė tikrai laikosi ir norėtų padidinti NPD ir priartinti prie MMA, kas ir yra susitarta.

Aurelija Maldutytė atkreipė dėmesį, kad mokesčiai šiuo metu yra surenkami geriau, nei buvo numatyta biudžete.

Ričardas Sartatavičius atkreipė dėmesį, kad pramonės transformacijai skirtos lėšos RRF nukeliavo į visuomeninį (valstybės tarnybos) sektorių. Taip pat vienu metu įvyko daug krizių. Svarbu išgyventi rudenį, žiemą ir 2023 m. I ketv. Akcentavo, kad darbdaviai pasilieka prie savo anksčiau suformuluoto siūlymo.

Kristina Krupavičienė padėkojo už pristatymą ir sakė, kad tokį pranešimą būtų buvę gerai turėti prieš sprendimų priėmimą. Nurodė, kad dabar jau sprendimai yra priimti tiek iš profesinių sąjungų, tiek iš darbdavių pusės. Vyriausybė siūlo kompromisinį sprendimą, kuris tikriausiai toks ir bus priimtas.

Andrius Romanovskis pasidžiaugė, kad darbdaviai ir profesinės sąjungos šiemet buvo beveik besutarantys. Tačiau pabrėžė, kad, po to, kai Trišalei tarybai buvo pateiktas Lietuvos banko pasiūlymas, besutarantios šalys vėl grįžo prie savo pozicijų. Kalbėjo, ateityje nereiktų daryti tokių derybinių klaidų. Jis pabrėžė, kad diskusijos ir sprendimas dėl MMA dydžio labai ilgai užsitęsė, neveikia net ir tai, kad Darbo kodekse įrašyta birželio 15 d. data. Kalbėjo, kad Lietuvos bankas pateikė tris alternatyvas, t. y. pasiūlė tikrą kompromisą. Nurodė, kad blogiausias dalykas Vyriausybės siūlomame kompromise – būtent šiais metais, vykstant karui šalia Lietuvos, esant energetiniam karui, siūlomas didžiausias per visą istoriją MMA pakėlimas.

Aurelija Maldutytė atkreipė dėmesį, kad sunkioju laikotarpiu krizės metu 2008-2012 m. trejus metus MMA dydis iš viso nebuvo keltas. Pritarė dėl keliamo klausimo, ar MMA pakėlimas tokiais dydžiais yra laiku ir vietoje. Kalbėjo, kad šalių pozicijos buvo išsakytos ir užfiksuotos praeitame Trišalės tarybos posėdyje. Sprendimą priimti buvo patikėta Vyriausybei.

Dalia Jakutavičė apgailestavo, kad darbdaviai net ir klestinčios ekonomikos metais rasdavo priežastis, kodėl MMA reiktų didinti mažiau. Nurodė, kad Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pozicija išlieka tokia pati, t. y. reikia laikytis susitarimo bei būtina didinti pajamas

darbuotojams tokiu sunkiu metu. Kalbėjo, kad reiktų atskirti du klausimus – MMA kėlimą ir sprendimus dėl elektros energijos kainų didėjimo suvaldymo. Nurodė, kad reiktų laikytis MMA skaičiavimo formulės, kuri įvedė aiškumo ir sumažino klausimo politizavimą. Kalbėjo, kad dėl galutinio MMA dydžio turėtų nuspręsti Vyriausybė, nes darbdavių ir profesinių sąjungų pozicijos yra labai skirtingos.

Sigitas Gailiūnas akcentavo, kad darbdaviai atlyginimus kelia nuosekliai. Mano, kad logiškiausia būtų buvę pritarti darbdavių pasiūlymą o Vyriausybės siūlymą pavadino politikavimu. Kalbėjo apie tai, kad gyventojams padeda Vyriausybė, o verslui nėra paramos.

Vytautas Šilinskas sakė, kad valstybės biudžetas ir šiemet, ir kitais metais yra deficitinis, o biudžetas yra žmonių pinigai. Nurodė, kad didžiausia biudžeto dalis surenkama iš Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir Gyventojų pajamų mokesčio (GPM). Didesnės žmonių pajamos leidžia daugiau uždirbti verslui. Kalbėjo, kad reikia kartu žiūrėti, kaip padidinti žmonių pajams. Pabrėžė, kad remiantis Trišalėje taryboje sutarta formule ir Lietuvos banko apskaičiuotu dydžiu, MMA turėtų būti 888 Eur, tačiau, atsižvelgus į neapibrėžtumą, Vyriausybė siūlo mažesnę dydį.

Sigitas Gailiūnas priminė, kad buvo diskutuojama dėl šios formulės keitimo, raginant įtraukti našumo rodiklį. Pasisakė apie valstybės biudžeto paskirstymą. Taip pat kalbėjo apie parengtus Verslo tarybos siūlymus, kaip suvaldyti energetikos krizę didelėse įmonėse, labai priklausančiose nuo dujų ir elektros.

Arvydas Dambrauskas kalbėjo, kad padidinus MMA, ekonomika nežlugs. Taip pat sakė, reikia kalbėti apie verslo sąlygas, kurios reikalingos, kad verslas nežlugtų. Pasisakė už socialinę taiką, socialinį dialogą.

Aurelija Maldutytė nurodė, kad darbdaviai siūlė didinti NPD, kad darbuotojai daugiau uždirbtų. Taip pat kalbėjo, kad reiktų lyginti adekvačius dalykus.

Andrius Romanovskis sakė, kad nėra nei vieno darbdavio, kuris nesutiktų, kad MMA turėtų didėti. Nurodė, kad Lietuvos verslo konfederacijos siūlymas MMA didinti dalimis, o ne viską iš karto (10 proc.+10 proc.) atitiko formulę.

Vytautas Šilinskas priminė, kad Vyriausybė būtų priėmusi šalių susitarimą, jei toks būtų buvęs. Pakomentavo, kad pasiūlymo didinti dalimis buvo atsisakyta dėl didelės administracinės naštos.

Aurelija Maldutytė apibendrino, kad išklaudyta informacija, įvyko diskusija, bet šalys lieka prie savo pozicijų, kurios buvo užfiksuotos praeitame Trišalės tarybos posėdyje. Taip pat kalbėjo, kad kitais metais turbūt reiktų prašyti Lietuvos banko pateikti paskaičiavimus dar prieš dvišales derybas. Sakė, kad, jei šiemet tris pasiūlytus variantus būtų matę anksčiau, būtų aiškiau link kokio sprendimo eiti. Taip pat ji papasakojo apie pasiūlymų dėl naujos MMA formulės nagrinėjimo stadiją. Kalbėjo, kad diskusijas dėl naujos formulės toliau reikia tęsti Darbo santykių komisijoje ir naują formulę galbūt galima turėti iki 2023 metų birželio 15 d. Nurodė esanti dėkinga Lietuvos bankui už pateiktas platesnes alternatyvas.

Kristina Krupavičienė taip pat padėkojo Lietuvos bankui, tik nurodė, kad, jeigu Lietuvos bankas būtų pasiūlęs tris variantus prieš Trišalės tarybos posėdį, t. y. derybiniam susitikime, galbūt būtų pavykę susitarti, nes iš trijų variantų yra pasirinkimas. Atkreipė dėmesį, kad Lietuvos bankas yra pasakęs, kad dabar esanti formulė yra gera. Mano, kad dėl našumo kriterijaus įtraukimo turėtų vykti ilga diskusija. Taip pat pasisakė apie perkamąją galią.

Artūras Černiauskas kalbėjo apie diskusijas Darbo santykių komisijoje, kad darbo našumo kriterijus jau yra įtrauktas dabartinėje formulėje. Nurodė, kad diskusijų klausimas – kokį ir kieno skelbiamą VDU skaičiuoti.

Titus Budreika patikslino, kad darbo našumas ir darbo užmokestis nekinta tais pačiais tempais. Nurodė, kad pastaruosius penkerius metus darbo užmokestis augo po 14 proc., darbo našumas – 2-3 proc. Todėl į naują formulę reiktų įtraukti darbo našumo kriterijų, atsižvelgiant į Lietuvos realiją. Nurodė, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir yra pateikusi tokį siūlymą dėl formulės. Priminė, kad pasiūlymas buvo pristatytas Darbo santykių komisijoje. Pabrėžė, kad

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, kad visų 4 kriterijų į formulę sudėti nereikėtų, nes būtų labai sudėtinga ir ekonomiškai nerangi formulė, – užtektų pridėti dar vieną kriterijų ir tai būtų prasmingas tobulinimas.

Aurelija Maldutytė padėkojo už diskusijas, nurodė, kad šalys lieka prie savo pozicijų ir klausė, galbūt galima žinoti, kada konkrečiai bus patvirtintas MMA dydis ir apie tai informuoti Trišalės tarybos narius.

Vytautas Šilinskas atsakė, kad tai bus artimiausiuose Vyriausybės posėdžiuose, tačiau konkrečią datą turės pasitiksinti.

NUTARTA:

1. Išklauyta informacija dėl „Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompromiso dėl MMA pristatymas“: Vyriausybė pasiūlė 2023 m. iki 840 Eur didinti minimalią mėnesinę algą (MMA) ir iki 625 Eur didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį (NPD).

2. Fiksuoti, kad darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų pozicijos dėl MMA dydžio 2023-iems metams yra užfiksuotos 2022 m. rugsėjo 13 d. neeilinio Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio protokole Nr. TTP-10.

5. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Dalia Jakutavičė ir Aurelija Maldutytė pasiūlė kitą posėdį surengti spalio 25 d., antradienį, 14.00 val.

Trišalės tarybos nariai pritarė.

NUTARTA. Kitą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį organizuoti 2022 m. spalio 25 d. 14.00 val.

6. SVARSTYTA. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos pirmininko rinkimai. Profesinių sąjungų pusė.

Dalia Jakutavičė informavo, kad profesinės sąjungos tarpusavio susitarimu kitai pusės metų kadencijai pirmininkauti siūlo Kristinai Krupavičienei, profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkei.

Kristina Krupavičienė patikslino, kad profesinės sąjungos sutarė, kad rotacijos principu eilė pirmininkauti atėjo LPS „Solidarumas“ atstovui. Ji nurodė, kad dėl didelio savo užimtumo, pirmininkauti siūlo kitam LPS „Solidarumas“ deleguotam į Trišalę tarybą nariui – Rimtautui Ramanauskui, LPS „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojui.

Aurelija Maldutytė paklausė, ar yra prieštaraujančių Rimtauto Ramanausko kandidatūrai.

Prieštaraujančių Trišalės tarybos narių nebuvo.

Trišalės tarybos nariai pritarė Rimtauto Ramanausko kandidatūrai, padėkojo už pirmininkavimą ir kompromisų paiešką Aurelijai Maldutytei ir pasveikino naują Trišalės tarybos pirmininką.

NUTARTA. Pritarti profesinių sąjungų šalies atstovo Rimtauto Ramanausko, Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojo, paskyrimui Lietuvos Respublikos trišalės tarybos pirmininku šešiams mėnesiams.

Posėdžio pirmininkė

Aurelija Gabrielė Maldutytė

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuviene